

CRNA GORA

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport

Broj: 33/21-9

EPA: 348 XXVII

Podgorica, 21. decembar 2021. godine

ODBORU ZA EKONOMIJU, FINANSIJE I BUDŽET

Na osnovu čl. 69 i 137 stav 4 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, sa Desete sjednice, održane 15. decembra 2021. godine dostavlja Odboru za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore, kao matičnom odboru, sljedeće

MIŠLJENJE

O RAZMATRANJU PREDLOGA ZAKONA O BUDŽETU CRNE GORE ZA 2022. GODINU

Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore na Desetoj sjednici, održanoj 15. decembra 2021. godine, u skladu sa članom 137 stav 2 Poslovnika Skupštine, kao zainteresovani odbor, razmotrio je **PREDLOG ZAKONA O BUDŽETU CRNE GORE ZA 2022. GODINU** u dijelu koji se odnosi na potrošačke jedinice: **Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta i Ministarstvo ekonomskog razvoja** (Program, potprogrami i aktivnosti koje se odnose na oblasti intelektualne svojine i inovacija i tehnološkog razvoja).

Uvodne napomene o Predlogu zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu dao je **državni sekretar u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja Janko Odović**, koji je, u svom izlaganju, istakao da je Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu, planirano povećanje budžetskih sredstava za sve institucije koje su u nadležnosti Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport. Naglasio je da su ova povećanja rezultat mjera fiskalne konsolidacije i mjera koje su imale za cilj stabilizaciju javnih finansija.

Istakao je da su Predlogom zakona o Budžetu Crne Gore za 2022. godinu, u dijelu koji se odnosi na glavni program-Obrazovanje, nauka i sport predviđena budžetska sredstva uvećana za 10,3 odsto, u odnosu na budžet za 2021. godinu. S tim u vezi, naveo je da su budžetska sredstva Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta za 2022. godinu, u dijelu ovog programa, planirana u iznosu od 212.946.485,75 eura i to predstavlja uvećanje od oko 11 miliona eura, u odnosu na budžet za 2021. godinu.

U daljem izlaganju, saopštio je iznose predloženih budžetskih sredstava za ostale potrošačke jedinice, koje su u nadležnosti Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, a odnose se na:

- Zavod za školstvo - predviđena budžetska sredstva predložena su u iznosu od 1.465.387,25 eura, i to je povećanje za 4,9 odsto, u odnosu na budžet za 2021. godinu;
- Ispitni centar - predviđena budžetska sredstva predložena su u iznosu od 806.133,70 eura i to predstavlja uvećanje od 12,5 odsto, u odnosu na budžet za 2021. godinu;
- Centar za stručno obrazovanje - predviđena budžetska sredstva predložena su u iznosu 660.283.15 eura, i predstavlja uvećanje od 2,5 odsto, u odnosu na budžet za 2021. godinu;
- Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja - predviđena budžetska sredstva predložena su u iznosu od 337.777,97 eura, i predstavlja uvećanje od 16,3 odsto;
- Uprava za sport i mlade - predviđena budžetska sredstva predložena su u iznosu od 6.846.696,55 eura;

- Crnogorska akademija nauka i umjetnosti - predviđena budžetska sredstva predložena su u iznosu od 1.345.997,46 eura;
- Ministarstvo ekonomskog razvoja u dijelu intelektualne svojine - predviđena budžetska sredstva predložena su u iznosu od 581.367,38 eura, i to je i najveće povećanje od čak 37,2 odsto i
- Uprava za katastar i državnu imovinu koja objedinjuje javne nabavke u okviru ovih institucija - predviđena budžetska sredstva predložena su u iznosu od 18.782.000,7 eura, i predstavlja povećanje od čak 10.800.000 eura.

Istakao je da Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu, za potrošačke jedinice u dijelu koji se odnosi na oblast kulture, predviđena budžetska sredstva iznose 27.575.794,94 eura i to predstavlja uvećanje za nešto iznad 6 ipo miliona, odnosno 31,6 odsto, u odnosu na prošlogodišnji budžet. Riječ je o sljedećim potrošačkim jedinicama:

- Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta - predviđena budžetska sredstva predložena su u iznosu 18.25.915,95 eura i to predstavlja uvećanje od 15,6 odsto;
- Uprava za zaštitu kulturnih dobara - predviđena budžetska sredstva predložena su u iznosu 985.752,15 eura;
- Matica crnogorska - predviđena budžetska sredstva predložena su u iznosu 240 hiljada eura;
- Senat prijestonice - predviđena budžetska sredstva predložena su u iznosu od 60.101,16 eura i
- Ministarstvo ekonomskog razvoja u dijelu inovacija i tehnološkog razvoja - predviđena budžetska sredstva predložena su u iznosu od 2.312.290 eura, i to predstavlja značajno povećanje, za oko 867.968 eura.

Na kraju, naglasio je da je Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu predviđeno ukupno povećanje budžetskih sredstava, za sve potrošačke jedinice koje su u nadležnosti Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, u iznosu od 12,1 odsto.

Predstavnici potrošačkih jedinica su upoznali članove Odbora sa njihovim stavovima povodom predloženih budžetskih sredstava za ovu godinu.

Državna sekretarka u Ministarstvu ekonomskog razvoja Milena Lipovina Božović je saopštila da Vlada Crne Gore i Ministarstvo ekonomskog razvoja snažno podržavaju politiku inovacija sa ciljem da se doprinese snažnijem ekonomskom razvoju baziranom na znanju i inovacijama. Istakla je da su aktivnosti Ministarstva ekonomskog razvoja, u dijelu oblasti intelektualne svojine i inovacija i tehnološkog razvoja, usmjerene na kreiranje efikasnog institucionalnog okvira, koji će omogućiti adekvatnu uključenost inovacione zajednice i svih subjekata u okviru ekosistema, kako bi se postigli željeni rezultati koje inovacije mogu pružiti u procesu ubrzanja samog privrednog rasta. Drugi dio aktivnosti je vezan za izradu odgovarajućeg programskog okvira, koji će definisati jasne smjernice i programske linije, a koje će Ministarstvo ekonomskog razvoja i institucije iz ekosistema, u narednih nekoliko godina, implementirati, i na taj način dati snažnu finansijsku podršku svim sektorima u privredi, koji imaju potencijal da se razvojem inovacija dodatno unapređuju.

Istakla je da su Predlogom zakona o Budžetu Crne Gore za 2022. godinu, u dijelu podrške inovacijama, po prvi put, izdvojena sredstva u iznosu od preko dva miliona eura, i to se odnosi na subvencije, tekuće i druge mnogobrojne projekte i podršku razvoju inovacione infrastrukture, koja uključuje institucije Naučno-tehnološkog parka, Tehnopolisa, novoosnovanog Fonda za inovacije i podršku klusterskoj organizaciji.

Osvrnula se, takođe, na budžetsku stavku-*Podrška realizaciji inovativnih projekata po osnovu ranijih konkursa* (program-Digitalna ekonomija, potprogram-Inovacije i tehnološki razvoj) i saopštila da su za tekuće inovativne projekte predložena budžetska sredstva, u iznosu od oko 560 hiljada eura, dok je za aktivnost-*Podrška razvoju inovacione infrastrukture* izdvojeno 1,390,000.00 eura. Nadalje, istakla je da je od ovih sredstava (1,3 milion eura) oko milion predviđeno za instituciju Fond za inovacije, kao i da je Ministarstvo, u saradnji sa Upravom za imovinu i katastar, privremeno obezbijedilo prostorije za Fond za inovacije, do završetka izgradnje Naučno-tehnološkog parka.

Takođe, navela je da je za 2022. godinu obezbijedeno preko milion eura podrške iz međunarodnih izvora finansiranja, od kojih je 900 hiljada eura obezbijedeno preko instrumenta pretpristupne podrške Evropske unije-IPE i oko 450 hiljada eura preko projekta "Norveška za vas" koji implementira UNDP.

Kada je u pitanju oblast intelektualne svojine, navela je da nema nekih većih razlika u odnosu na budžet za 2021. godinu i da su novčana sredstva predviđena za poslove, koji se, između ostalog, odnose na bruto zarade, doprinose za obavljanje tekućih poslova, rashode materijala i stručna usavršavanja. S tim u vezi, istakla je da je novina u dijelu podrške izdataka, koji su vezani za izradu i održavanje softvera, imajući u vidu da je softver od velikog značaja za rad Direkcije za intelektualnu svojinu, pa je za tu svrhu predviđeno dodatnih 17 600 eura.

Ministarka prosvjete, nauke, kulture i sporta prof. dr Vesna Bratić je istakla da su Predlogom zakona o budžetu za 2022. godinu za potrošačku jedinicu Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta planirana sredstva na nivou od 231 milion eura, što predstavlja uvećanje od 14 miliona eura i ukazuje na odgovoran odnos Vlade i Ministarstva finansija i socijalnog staranja. S tim u vezi, navela je da se otvaraju mogućnosti i za unapređenje svih ključnih segmenata obrazovanja, nauke, kulture i sporta sa posebnim akcentom na razvoj vaspitno-obrazovnog sistema, naučno istraživačkih projekata, kulturno umjetničkog stvaralaštva, zaštitu kulturne baštine i razvoj kreativnih industrija. Kao najznačajnije aktivnosti, koje su obuhvaćene Predloženim budžetom za 2022. godinu, istakla je planirano uvećanja zarada zaposlenih kao dio ključne reforme programa "Evropa sad", koji sprovodi Vlada Crne Gore. Kada je riječ o statusu prosvjetnih i kulturnih radnika, navela je da su izdvojena značajna sredstva za rješavanje stambenih potreba i to u iznosu od 650 hiljada eura za prosvjetne radnike i 600 hiljada eura za radnike u kulturi.

Takođe, kao jednu od mjera koja ima direktan uticaj na standard većeg broja porodica u Crnoj Gori, Vlada je planirala 2,4 miliona eura za obezbjeđivanje besplatnih udžbenika za sve osnovce u Crnoj Gori. Ministarka prof. dr Vesna Bratić posebno je istakla proces digitalizacije obrazovnog sistema, koji ima za cilj unapređenje sistema obrazovanja, ekonomski razvoj crnogorskog društva, kao društva zasnovanog na znanju i sa ravnopravnim mogućnostima za sve. Za implementaciju Strategije digitalizacije obrazovnog sistema, planiran je iznos od oko 800 hiljada eura, a iz kreditnih sredstava, obezbjeđenih kroz aranžman sa Evropsko investicionom bankom (EIB), planirano je opremanje svih škola računarskom opremom u vrijednosti od 5 miliona eura.

U cilju unapređenja uslova u vaspitno-obrazovnim objektima, planirano je finansiranje u iznosu od 3,1 milion eura za rekonstrukciju i adaptaciju postojeće infrastrukture. Nadalje, istakla je da planirani iznos investicija i sredstava tekućeg budžeta predstavlja uvećanje od oko 13 odsto u odnosu na budžet za 2021 godinu, kada je iznosio 2,7 miliona. Predloženim budžetom za 2021. godinu planirana su sredstva za realizaciju investicionih projekata od značaja za kulturu u iznosu od 763,254 hiljade eura, pa je shodno raspoloživim sredstvima planirana realizacija novih i nastavak započetih projekata, među kojima je adaptacija Palate Drago u Kotoru i sanacija Centralnog depoa Narodnog muzeja Crne Gore. U vezi sa podrškom za naučno-istraživačku djelatnost planirano je uvećanje od 35 odsto. S tim u vezi, saopštila je da će Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta na nacionalnom nivou pružiti snažnu podršku naučno-istraživačkoj zajednici putem dodjele grantova za naučno istraživačke projekte, dok će se na međunarodnom nivou nastaviti proces internacionalizacije uključivanjem naše zemlje u vodeće naučne institucije u Evropi, a što će omogućiti našim mladim istraživačima da dobiju priliku da rade na projektima na renomiranim evropskim naučnim institucijama.

Kada su u pitanju izdvajanja za kulturu, planirano je uvećanje od 2,4 miliona eura, od čega za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara 1,17 milion eura. Na kraju, osvrnula se na program kapitalnog budžeta za 2022. godinu koji ima ukupno 70 projekata i istakla da su planirana sredstva u iznosu od 22,6 miliona, a što predstavlja uvećanje od 60 odsto, u odnosu na prošlogodišnji budžet.

Tokom rasprave, članovi Odbora su postavili brojna pitanja, koja se odnose na opredijeljena sredstva za oblasti koje su u nadležnosti Odbora, kao što su:

- Koliko je Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu predviđeno povećanje nadoknada za prosvjetne radnike?

- Da li su opredijeljena sredstva dovoljna da se omogući nesmetano funkcionisanje cjelokupnog obrazovnog sistema i da li se može nastaviti implementacija ranije započetih aktivnosti, radi kontinuiteta?

- Da li su Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu izdvojena sredstva za projekat digitalnih udžbenika?

-Da li će biti završeni prethodni i započeti novi kapitalni projekti?

Od predstavnika predlagača zakona, zatražene su informacije o određenim kapitalnim projektima i budžetskim stavkama, dok je od predstavnika resornih ministarstava zatraženo izjašnjenje o iznosu opredijeljenih sredstava, u dijelu koji se, između ostalog, odnosio na programe, potprograme i aktivnosti iz oblasti: kulturno umjetničkog stvaralaštva, visokog obrazovanja, masovnog sporta i planiranog iznosa opredijeljenih sredstava za Fond za kvalitet i talente i Fonda za dualno obrazovanje.

Nakon rasprave, Odbor je **većinom glasova (šest glasova „za“ i četiri glasa „uzdržana“)**, podržao Predlog zakona o Budžetu Crne Gore za 2022. godinu, u dijelu koji se odnosi na potrošačke jedinice: **Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta i Ministarstvo ekonomskog razvoja** [Program, potprogrami i aktivnosti koje se odnose na oblasti intelektualne svojine i inovacija i tehnološkog razvoja) i predlaže Odboru za ekonomiju, finansije i budžet, kao matičnom odboru, da predloži Skupštini Crne Gore, da ga usvoji.

PREDSJEDNIK ODBORA

dr Damir Šehović, s. r.